

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru PORODNÍ ASISTENTKA - INTENZIVNÍ PÉČE V PORODNÍ ASISTENCI

ÚNOR 2021

(VĚSTNÍK MZ 3/2021)

1	Cíl specializačního vzdělávání.....	2
2	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání	2
	2.1 Vstupní podmínky.....	2
	2.2 Průběh specializačního vzdělávání	2
3	Učební plán	3
	3.1 Učební osnova základního modulu	4
	3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné	9
4	Hodnocení účastníka vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání.....	30
5	Profil absolventa.....	30
	5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost.....	30
6	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť.....	31
	6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště	32
7	Tabulka modulů	33
8	Seznam doporučených zdrojů.....	34

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Porodní asistentka - Intenzivní péče v porodní asistenci** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti **Porodní asistentka pro intenzivní péči** a to osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Porodní asistentka - Intenzivní péče v porodní asistenci je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání porodní asistentky dle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů" (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“).

2.2 Průběh specializačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno a) zákona č. 96/2004 Sb. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části.

Vzdělávací program obsahuje celkem 608 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného, ale i neakreditovaného zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem.

Vyučovací hodina teorie trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil.

Vzdělávací program se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin, který je stanoven vzdělávacím programem jako minimální. Každý modul je zakončen hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18–24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování kvality vzdělávání a počtu hodin vzdělávacího programu. Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Průběh specializačního vzdělávání je evidován v tzv. Logbooku (deníku, studijním průkazu), do něhož provádí školitel záznamy o průběhu specializačního vzdělávání, omluvené absenci, průběhu odborné praxe a splnění předepsaných výkonů na neakreditovaném pracovišti nebo na pracovišti akreditovaného zařízení.

Účastník specializačního vzdělávání má i v neakreditovaném zařízení pro odbornou praxi přiděleného školitele, který má specializovanou způsobilost v oboru Porodní asistentka - Intenzivní péče v porodní asistenci nebo Všeobecná sestra – Intenzivní péče, který organizuje a řídí odbornou praxi účastníka. Tento školitel odpovídá za to, že účastník v průběhu specializačního vzdělávání splní veškeré výkony stanovené vzdělávacím programem. Odbornou praxi v hodinovém rozsahu

stanoveném pro jednotlivé odborné moduly plní účastník nejdříve po jednom týdnu teoretické části příslušného modulu. Pokud je modul kratší než jeden týden, plní praxi po absolvování teoretické části modulu. Výkony k jednotlivým modulům (vyjma výkonů k modulům stanoveným v akreditovaném zařízení) plní účastník v průběhu celého specializačního vzdělávání.

Seznam a počet výkonů, uvedených v kapitole 3.1. Učební osnovy odborných modulů, je stanoven jako minimální, avšak tak, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínky pro přihlášení k atestační zkoušce jsou uvedeny v § 56 zákona č. 96/2004 Sb. Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je:

- a) získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou ve vzdělávacím programu označeny jako povinné, a splnění všech stanovených výkonů,
- c) prokázání výkonu povolání v oboru intenzivní péče v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a to pod odborným dohledem podle § 56 odst. 6 ve spojení s § 4 odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti porodní asistentky pro intenzivní péči je úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Specializační vzdělávání v oboru PORODNÍ ASISTENTKA - INTENZIVNÍ PÉČE V PORODNÍ ASISTENCI					
Kód	Typ	Název	Rozsah		
			Teorie (počet hodin)	Praxe (počet hodin)	
				NZ	AZ
ZM	P	Role specialisty/ky v poskytování zdravotních služeb	24		
OM 1	P	Základy intenzivní medicíny	80		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)		40	
OM 2	P	Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví	80		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)		80	
OM 3	P	Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví	40		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento		40	

		poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			
OM 4	P	Anesteziologie	32		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru anesteziologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)		32	
OM 5	P	Intenzivní péče o novorozence	40		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)		40	
OM 6	P	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			40
OM 7	P	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)			40
			296	312	
Celkem			608		

Legenda: ZM – základní modul, OM – odborný modul, AZ – akreditované zařízení, NZ – neakreditované zařízení, P - povinný

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul ZM	Role specialisty/ky v poskytování zdravotních služeb	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	24 hodin teoretické výuky v rozsahu 2 – 3 dnů	
Cíl	Vybavit účastníky studia znalostmi a dovednostmi z vybrané problematiky veřejného zdraví, řízení lidských zdrojů, ekonomiky a financování poskytovatelů zdravotních služeb, krizového managementu, řízení kvality a bezpečí, výzkumu, psychologických aspektů, prevence dopadů negativních faktorů fyzické a psychické zátěže a role školitele/ky.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Seznámení s organizací specializačního vzdělávání, s hodnocením znalostí a dovedností v rámci jednotlivých modulů, průběh odborné praxe.	2
Vybraná problematika veřejného zdraví	Podpora zdraví a zdravotní politika. Národní strategie zdraví. Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich	1

	aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	
Radiační ochrana	Radiační ochrana – ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnost při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
Problematika závislostí	Problematika závislostí – přehled návykových látek a jejich vlastností, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním návykových látek.	1
Lidské zdroje	Lidské zdroje, způsobilost k výkonu práce ve zdravotnictví, řízení lidských zdrojů, celoživotní vzdělávání.	1
Ekonomika a financování poskytovatelů zdravotních služeb	Ekonomika poskytovatele zdravotních služeb - obecná teorie systémů, ekonomika zdravotnictví, funkce státu. Zdravotní pojišťovny, funkce pojišťoven a úhradové mechanismy. Ekonomika poskytovatele zdravotních služeb, náklady, výnosy a hospodářský výsledek poskytovatele zdravotních služeb, kalkulace a rozpočty ve zdravotnictví, účetnictví a daňová evidence, mzdy a odměňování. Financování zdravotnictví. DRG a jiné systémy úhrad.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy. Krizová připravenost. Hromadný výskyt postižených. Evakuace nemocnic. Ochrana obyvatelstva.	2
Řízení kvality a bezpečí ve zdravotnictví	Systém řízení dokumentace, implementace ustanovení platných právních předpisů a standardů kvality. Metody měření a hodnocení kvality – indikátory, audity. Příprava standardů specializovaných postupů. Využití dat o kvalitě. Certifikace, Akreditace. Vyhodnocení rizik pochybení a návrh preventivních a nápravných opatření. Resortní bezpečnostní cíle.	2
Psychologické aspekty práce specialisty/ky, komunikační dovednosti specialisty/ky	Psychosociální dovednosti specialisty/ky. Komunikace v týmu. Podpůrné techniky v komunikaci s problémovým pacientem, s agresivním pacientem, komunikace se znevýhodněnými pacienty (mentální nebo psychické poškození, autismus, handicap fyzický či smyslový, dlouhodobě nezaměstnaní, bezdomovci, apod.), komunikace s pacienty	4

	<p>z jiných etnických skupin žijících na území ČR s ohledem na jejich zdravotní, sociální, náboženské, kulturní a společenské odlišnosti.</p> <p>Problematika týraných a zneužívaných osob (dětí, žen, mužů). Domácí násilí.</p> <p>Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění.</p> <p>Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů. Profesionální etika.</p>	
Prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže související s výkonem zdravotnického povolání	<p>Efektivní zvládnutí nadměrné psychické zátěže a prevence syndromu vyhoření. Prevence rizik nadměrné fyzické zátěže. Podpůrné techniky ke zvládnutí pracovní zátěže, interpersonální agrese, budování vztahů v zátěžových situacích, psychosociální hygiena zdravotnického pracovníka. Role PEER podpory (peer je profesní kolega, zdravotník vyškolen k poskytnutí první psychické podpory, úzce spolupracuje s odborníkem na duševní zdraví). Zvyšování kvality komunikačních dovedností, prevence závislostí, vliv stresu na naše tělo, péče o duševní zdraví v povolání s vysokou úrovní stresu, upevnění profesionálních kompetencí, podpora ve složitých pracovních situacích, reflexe vlastní práce, poznání vlastního stylu práce a možných slabých míst, supervize.</p>	4
Metodologie výzkumu ve zdravotnictví	<p>Charakteristika, specifika a význam výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.</p>	1
Role školitele/ky ve vzdělávání dospělých	<p>Zásady vzdělávání dospělých, zvláštnosti ve vzdělávání dospělých, cíle, role školitele/ky v celoživotním vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků, formy a metody výuky.</p>	1
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizika ionizujícího záření, jeho účinky na živý organismus, • systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním návykových látek, • své postoje, přístupy, způsoby komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • projevy neetického chování spolupracovníků, • nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, • význam a diference úhradových mechanismů, • postupy krizového managementu, • význam neustálé potřeby zvyšování kvality práce a spolupráce, • zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, • vhodný přístup při komunikaci s problémovým a znevýhodněným pacientem, • vhodné zásady komunikace s osobami týranými, zneužívanými, • multikulturní odlišnosti v ošetřování pacientů na vlastním pracovišti v rámci své specializace, • faktory ovlivňující kvalitu života pacientů, • etický přístup k pacientům a jejich blízkým, • podpůrné techniky ke zvládnutí fyzické i psychické zátěže v povolání, • moderní a vědecky ověřené metody ošetrovatelství, • způsoby vedení méně zkušených zdravotnických pracovníků svého oboru, zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu povolání pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením a účastníků specializačního vzdělávání oboru v roli školitele, • zásady ve vzdělávání dospělých, respektovat význam, zvláštnosti, cíle a role školitele/ky. <p>Absolvent/ka bude připraven/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se na podporu a udržování zdraví, prevenci, rehabilitaci, včetně ohledu na životní prostředí při poskytování ošetrovatelských služeb, • identifikovat rizika ionizujícího záření, jeho účinky na živý organismus, • dodržovat zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • rozpoznat své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, • koordinovat práci členů týmu, • rozeznat a posoudit neetické chování spolupracovníků, • uplatňovat postupy krizového managementu a podílet se na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních, • identifikovat existující rizika, vyhodnotit závažnost identifikovaných rizik, koordinovat činnost specifických týmů při řešení rizik, kontrolovat efektivnost nápravných opatření a řešit včas ty, které nedosahují očekávaných výsledků a odstraňovat potenciální rizika dříve, než způsobí škody, • dodržovat zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, • vysvětlit využívání klinické supervize jako efektivního nástroje pro udržování kvality poskytované ošetrovatelské péče,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat vhodný přístup při komunikaci s problémovým pacientem a se znevýhodněným pacientem, • uplatňovat vhodné zásady komunikace s osobami týranými, zneužívanými, • zvládat multikulturní odlišnosti v ošetřování pacientů na vlastním pracovišti v rámci své specializace, • identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů, • uplatňovat etický přístup k pacientům a jejich blízkým, • používat podpůrné techniky ke zvládnutí fyzické i psychické zátěže v povolání, • postupovat dle moderních a vědecky ověřených metod, podílet se na výzkumných šetřeních a projektech, • odborně vést méně zkušené pracovníky svého oboru, personál způsobilý k výkonu povolání pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením a účastníky specializačního vzdělávání oboru v roli školitele, • dodržovat zásady ve vzdělávání dospělých, respektovat význam, zvláštnosti, cíle a role školitele/ky.
Způsob ukončení modulu	Kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.

3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul – OM 1	Základy intenzivní medicíny	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	80 hodin teoretické výuky v rozsahu 8 – 10 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 4 – 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	
Cíl OM 1	Seznámit porodní asistentku s koncepcí a vývojem intenzivní medicíny, poskytnout základní informace o krizovém managementu a jeho součinnosti v rámci integrovaného záchranného systému. Získat vědomosti a dovednosti pro poskytování základní a rozšířené podpory života u pacientek starších 10 let, u kterých dochází k selhávání základních životních funkcí nebo kde toto selhání bezprostředně hrozí.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 1.	2
Základy intenzivní medicíny	Intenzivní medicína jako multidisciplinární obor, odborné, věcné a personální předpoklady k činnostem na pracovištích intenzivní medicíny.	1
Věcné a technické vybavení pracovišť intenzivní medicíny a dokumentace	Přístrojové vybavení pro monitoraci základních životních funkcí pacientky, diagnostické a terapeutické výkony, přístroje pro podporu orgánových funkcí. Věcné vybavení pracovišť intenzivní medicíny. Dokumentace na pracovištích intenzivní medicíny (ošetřovatelská dokumentace, lékařská dokumentace, ostatní dokumentace). Diagnostická laboratorní přístrojová technika na pracovištích intenzivní medicíny.	4
Právní problematika	Obecně závazné předpisy ve zdravotnictví. Zdravotničtí pracovníci a jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví. Právní odpovědnost zdravotnických pracovníků. Vzdělání, kompetence a role porodní asistentky v intenzivní péči. Právní a etické aspekty intenzivní péče, změna léčby z intenzivní na paliativní.	3
Sociální aspekty intenzivní péče	Sociální práce ve zdravotnictví, role zdravotně-sociálního pracovníka, činnost zdravotně-sociálního pracovníka v podmínkách	2

	intenzivní péče.	
Krizový management a jeho součinnost v rámci integrovaného záchranného systému	Krizový management a jeho součinnost v rámci integrovaného záchranného systému. Mimořádné události, medicína katastrof a hromadných neštěstí. Poskytování přednemocniční neodkladné péče (PNP). Úkoly porodní asistentky při zabezpečení pacientek na místě, při třídění a ošetření raněných, při kontrole před a během transportu, komunikace se zdravotnickým operačním střediskem, směřování, předání pacientek do zdravotnického zařízení.	3
Hygienický a protiepidemický režim na pracovištích intenzivní medicíny	Organizační uspořádání pracovišť intenzivní medicíny z hlediska hygienického režimu. Infekce spojené se zdravotní péčí, bariérové ošetrovatelské techniky jako prevence infekcí spojených se zdravotní péčí. Profesionální nákazy a jejich prevence. Vybraná infekční onemocnění se závažným průběhem.	4
Hojení ran v intenzivní péči	Akutní, chronické rány. Faktory ovlivňující hojení ran, poruchy hojení. Rány hojící se per primam, per secundam. Péče o ženu se stomií, druhy stomií, pomůcky pro stomiky, psychologická podpora.	5
Šokové stavy	Šokové stavy. Hypovolemický, distribuční, kardiogenní a obstrukční šok. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	5
Zajišťování vitálních funkcí	Základní neodkladná resuscitace (Basic Life Support – BLS). Postupy při kardiopulmonální resuscitaci, aktivace záchranného řetězce, využití automatického externího defibrilátoru (dále jen AED) v praxi. Život ohrožující stavy – masivní krvácení, bezvědomí, obstrukce dýchacích cest.	3
	Simulační cvičení.	3
	Rozšířená neodkladná resuscitace (Advanced Life Support – ALS). Postupy při rozšířené kardiopulmonální resuscitaci, využití specifických postupů s pomůckami a přístroji včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem, aplikace léčiv a způsoby jejich podání. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče. Řízená hypotermie, normotermie a její využití v intenzivní medicíně.	3
	Simulační cvičení.	6
	Základní postupy v PNP, postup na místě zásahu. Neodkladná resuscitace v podmínkách PNP, kyslíková terapie, vstupy do cévního řečiště, punkce a drenáž dutiny hrudní, výplach žaludku v podmínkách PNP, krvácení a jeho zástava,	4

	diferenciální diagnostika.	
	Zajištění průchodnosti dýchacích cest. Pomůcky, indikace, způsoby a techniky zajištění průchodnosti dýchacích cest.	5
	Simulační cvičení.	4
Kyslíková terapie a hemoterapie v intenzivní péči	Kyslíková terapie se zaměřením na intenzivní péči. Indikace, zásady a jednotlivé způsoby aplikace, určení vhodné frakce kyslíku vzhledem k onemocnění, pomůcky k aplikaci kyslíkové terapie, zvlhčování dýchacích cest. Používání medicínálních plynů a využití hyperbarické komory. Vysokoprůtoková aplikace kyslíku (high flow oxygen).	3
	Hemoterapie se zaměřením na intenzivní péči. Problematika aplikace transfúzních přípravků a krevních derivátů.	2
Diagnostika, monitoring, komplementární vyšetření	Definice, význam a obecné cíle monitorování. Základní fyzikální vyšetření, vyšetřovací metody, analýza údajů o zdravotním stavu pacientky. Možnosti monitorování respiračního systému (monitorování dechové frekvence, pulzní oxymetrie, kapnometrie, vyšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy, monitorování v průběhu UPV, další možnosti monitoringu). Možnosti monitorování kardiiovaskulárního systému (monitorování TK /tlak krevní/, P /pulz/, EKG /elektrokardiografické/ křivky, monitorování hemodynamických parametrů, možnosti monitorování cévního systému). Možnosti monitorování centrálního nervového systému (hodnocení kvality a kvantity vědomí, hloubky analgosedace). Využití hodnotících metodik a škál. Speciální možnosti monitorovací techniky (abdominální tlak, gastrická tonometrie, tělesná teplota a další).	5
	Základní a komplementární vyšetření, odběr biologického materiálu. Indikace k vyšetření, druhy odebíraného biologického materiálu. Správný postup odběru a manipulace s odebraným biologickým materiálem. Fyziologické hodnoty jednotlivých vyšetření.	3
Edukace	Edukace se zaměřením na pacientku v kritickém stavu v gynekologii a porodnictví.	4
Ukončení teoretické výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6

ODBORNÁ PRAXE	
Odborný modul – OM 1	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 4 – 5 dnů
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Neodkladná resuscitace (případně na modelu)	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek	10
Zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí laryngeální masky	2
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou (na modelu)	10
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou	2
Ventilace pacientky pomocí samorozpínacího vaku s obličejovou maskou	5
Základní fyzikální vyšetření u pacientky při vědomí	5
Základní fyzikální vyšetření pacientky v bezvědomí	5
Manipulace s lineárním dávkovačem, infuzní pumpou, enterální pumpou, ventilátorem (stabilním, přenosným), ohřívacími přístroji, monitorem, pulzním oxymetrem, analyzátozem krve a dalšími přístroji v intenzivní medicíně	5
Posouzení laboratorních hodnot (základní iontogram, urea, kreatinin, krevní obraz, koagulace, srdeční enzymy, jaterní funkce)	5
Vyhodnocení monitorovaných parametrů (dýchání, TK, P, TT, saturace O ₂ , EKG) u pacientky při vědomí	5
Vyhodnocení monitorovaných parametrů (dýchání, TK, P, TT, saturace O ₂ , EKG) u pacientky v bezvědomí	5
Edukace pacientky	3
Edukace osob blízkých	2
Příprava a podání transfuzních přípravků a krevních derivátů	5
Příprava sterilního stolku k aseptickým výkonům	5
Výsledky vzdělávání	<p>Teoretické znalosti</p> <p>Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přístrojové vybavení pracovišť intenzivní medicíny a zvládat manipulaci s ním, • základy krizového managementu a medicíny katastrof, • význam práce sociálního pracovníka ve zdravotnictví, • péči o rány a stomie, • specifika kyslíkové terapie v intenzivní péči, • způsoby zajištění průchodnosti dýchacích cest, • doporučené postupy neodkladné resuscitace včetně využití AED,

	<ul style="list-style-type: none"> • infekce spojené se zdravotní péčí, popsat podmínky jejich šíření a postupy prevence, • právní problematiku zaměřenou na poskytování zdravotních služeb, včetně právních předpisů zaměřených na intenzivní péči, kompetence porodní asistentky se specializací v intenzivní péči, • možnosti diagnostiky a monitorování jednotlivých orgánových systémů v intenzivní medicíně, • základní a komplementární vyšetření používaná v intenzivní péči, • vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy, • orientovat se v rehabilitačním ošetřování v intenzivní péči. <p>Praktické vědomosti a dovednosti</p> <p>Absolvent/ka bude připraven/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat přístrojovou techniku používanou v péči o nemocnou ženu, • uplatňovat hygienický a protiepidemický režim práce, • pečovat o rány a stomie, • poskytovat základní neodkladnou resuscitaci (včetně obsluhy AED), • poskytovat rozšířenou neodkladnou resuscitaci při využití pomůcek dostupných na pracovištích intenzivní medicíny dospělým, • provádět defibrilaci srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu, • zprůchodnit dýchací cesty bez využití pomůcek, • zprůchodnit dýchací cesty s pomůckami dostupnými na pracovištích intenzivní medicíny, • správně postupovat při oxygenoterapii, • aplikovat transfuzní přípravky a krevní deriváty, • posoudit základní a komplementární vyšetření používaná v intenzivní péči, • předcházet sekundárním změnám v důsledku imobility pacientky, • využívat koncept stimulace vnímání, • používat techniky rehabilitačního ošetřování v intenzivní péči • erudovaně edukovat pacientky a osoby blízké.
Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, praktické zvládnutí výkonů na modelu, praktické zvládnutí modelové situace. Splnění stanoveného počtu hodin odborné praxe.

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul – OM 2	Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	80 hodin teoretické výuky v rozsahu 8 – 10 dnů 80 hodin odborné praxe v rozsahu 7 – 10 dnů u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	
Cíl OM 2	Připravit porodní asistentku pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče v porodní asistenci o pacientky se závažným přidruženým onemocněním a současně pro využívání dostupného technického vybavení, pomůcek a léčiv v intenzivní medicíně.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 2.	2
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky s přidruženým postižením zdraví	Pacientka s přidruženým neurologickým postižením (poruchy vědomí, křečové stavy, epileptický záchvat, status epilepticus, cévní mozkové příhody, myasthenia gravis, roztroušená skleróza, amyotrofická laterální skleróza), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče. Iktové jednotky a význam v péči o pacientky.	5
	Pacientka s přidruženou respirační insuficiencí (akutní dušení, astmatický záchvat, status astmaticus, nekardiální plicní edém, chronická obstrukční plicní nemoc), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
	Pacientka s přidruženým kardiovaskulárním postižením (akutní koronární syndrom, klinicky významné arytmie, plicní embolie, kardiomyopatie), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	6
	Pacientka s přidruženým postižením gastrointestinálního traktu (GIT) a se stomiemi – (náhlé příhody břišní, zánětlivá a nádorová onemocnění, hyperemesis gravidarum, hepatopatie, trauma a polytrauma v těhotenství), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce	4

	specializovaná ošetrovatelská péče.	
	Pacientka s přidruženým postižením uropoetického systému (zánětlivá onemocnění, nádorová onemocnění), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Nefrostomie. Inkontinence, možnosti léčby. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Poruchy vnitřního prostředí (vodní a elektrolytové hospodářství, acidobazická rovnováha), příčiny patologických změn, klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
	Pacientka s poruchou metabolismu (diabetes mellitus, hypoglykemické a hyperglykemické koma), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Pacientka s přidruženým onemocněním endokrinního systému (onemocnění podvěsku mozkového, štítné žlázy, nadledvin, akutní stavy s nimi spojené), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Pacientka se závažným infekčním onemocněním, (meningokoková meningitida, syfilis, syndrom získaného imunodeficitu, hepatitidy), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
	Pacientka s přidruženým hematologickým postižením v kritickém stavu (vrozené a získané koagulopatie, hemolýza, anémie), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
Základy vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky s akutním onemocněním v gynekologii	Akutní stavy gynekologické povahy (krvácení při poranění rodidel, krvácení z děložního čípku, krvácení z dutiny děložní, krvácení do dutiny břišní, mimoděložní těhotenství), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
	Náhlé příhody v gynekologii spojené se známkami bolesti (salpingitis, adnexitis, pelvoperitonitis, peritonitis), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	1
	Akutní stavy v porodnictví (abrupce placenty,	3

	placenta praevia, placenta ante tempus, potrat, peripartální a post partální krvácení, ruptura dělohy, poruchy tonu děložního, porodní traumata, poruchy odlučování placenty, embolie plodovou vodou), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Intrapartální monitorace plodu (fyziologický, suspektní, patologický záznam). Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	
Praktická cvičení	Intrapartální monitorace plodu – hodnocení záznamů.	2
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky na umělé plicní ventilaci	Základy umělé plicní ventilace (UPV). Stavy vyžadující UPV. Invazivní a neinvazivní umělá plicní ventilace (indikace, ventilační režimy, ovlivnění respiračního systému UPV). Komplikace a nežádoucí účinky UPV. Problematika odvykání od ventilátoru. Extubace pacientky. Komplexní vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky na umělé plicní ventilaci (péče o endotracheální a tracheostomickou kanylu, toaleta dýchacích cest, způsoby odsávání a dechová rehabilitace, endobronchiální laváže). Komunikace s pacientkou na UPV. Hygienická péče o pacientku na UPV (péče o oči, uši, vlasy, dutinu ústní, nosní, kůži, nehty, genitálie a další oblasti). Ošetřování invazivních vstupů. Péče o vyprazdňování. Péče o spánek a o duševní hygienu.	8
Výživa kriticky nemocných	Enterální výživa pacientky v intenzivní péči. Význam kvalitní výživy při kritických stavech. Indikace, způsoby podávání, druhy výživy, možné komplikace. Pozice nutričního terapeuta v ošetrovatelském týmu.	2
	Parenterální výživa pacientky v intenzivní péči. Indikace, způsoby aplikace, druhy přípravků, komplikace a jejich prevence, přístrojové vybavení a laboratorní monitorace.	2
Diagnostické metody	Základy elektrokardiografického vyšetření (EKG) – analýza křivky, odraz jednotlivých poruch srdečního rytmu na EKG záznamu, hodnocení základních EKG křivek.	2
Základy farmakologie	Základy farmakokinetiky a farmakodynamiky. Hlavní lékové skupiny používané na pracovištích intenzivní medicíny. Žádoucí a nežádoucí účinky léčiv na organismus, lékové formy, nástup účinku. Nitrožilní převody a náhrady v intenzivní medicíně.	8

Prevence vzniku sekundárních změn v intenzivní péči	Problematika imobilizačního syndromu v intenzivní péči. Vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy, techniky a způsoby prevence imobilizačního syndromu. Řešení komplikací vzniklých následkem imobilizačního syndromu. Využití hodnotících metodik a škál v prevenci sekundárních změn.	2
	Koncept stimulace vnímání. Uplatnění stimulace vnímání v intenzivní péči. Základní postupy užívané v konceptu stimulace vnímání, pravidla práce s konceptem.	2
	Rehabilitační ošetřování u pacientek se selháváním základních životních funkcí nebo u pacientek, kde toto selhání hrozí. Cíle rehabilitace, indikace, kontraindikace, prevence sekundárních změn, aktivní a pasivní rehabilitace, dechová cvičení, vertikalizace pacientky, návčky sebeobsluhy.	2
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul – OM 2	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	80 hodin v rozsahu 7 – 10 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Příprava ventilátoru k UPV		5
Napojení pacientky na ventilátor		5
Napojení pacientky na neinvazivní umělou plicní ventilaci		5
Odsávání z dýchacích cest uzavřeným odsávacím systémem		5
Odsávání z dýchacích cest otevřeným odsávacím systémem		5
Změna polohy endotracheální kanyly		5
Odběr krve na vyšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy ve spojení s UPV a analýza výsledků		5
Sledování a analýza ventilačních parametrů		5
Posouzení stavu výživy na základě laboratorních vyšetření		5
Zhodnocení stavu vědomí s využitím hodnotících metodik		5

Zhodnocení hloubky analgosedace s využitím hodnotících metodik	5
Vyhodnocení údajů o stavu pacientky při odpojování od ventilátoru	3
Uplatnění správného postupu při odpojování pacientky od ventilátoru	3
Analýza EKG křivky	5
Intrapartální monitorace plodu	10
Výsledky vzdělávání	<p>Teoretické znalosti Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým postižením zdraví neurologického charakteru, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým postižením respiračního systému, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým postižením kardiovaskulárního systému, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým postižením GIT, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým postižením uropoetického systému, • poruchy vnitřního prostředí včetně komplikací a podílet se na jejich řešení, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek s přidruženým diabetem mellitem, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek se závažným postižením endokrinního systému, • principy a postupy specializované ošetrovatelské péče u pacientek s hematologickým postižením, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacientek se závažným infekčním onemocněním, • principy a postupy vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky s akutním stavem v gynekologii a porodnictví, • techniky sloužící k prevenci hypoxie plodu, • pojem stomie, popsat druhy stomií, • problematiku komplexní vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky vyžadující UPV, • péči o funkčnost speciální přístrojové techniky k provádění umělé plicní ventilace a zajišťovat její stálou připravenost, • vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s poruchou vědomí, • jednotlivé druhy výživy, aplikovat je kriticky nemocným, rozpoznat komplikace a podílet se na jejich řešení, • základní poruchy srdečního rytmu na EKG, • léčiva užívaná v intenzivní medicíně, jejich indikace a účinky, • možnosti aplikace léčiv užívaných v intenzivní medicíně a jejich

	<p>nežádoucí účinky,</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody sloužící k prevenci hypoxie plodu. <p>Praktické vědomosti a dovednosti</p> <p>Absolvent/ka bude připraven/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením zdraví neurologického charakteru, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením respiračního systému, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením kardiovaskulárního systému, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením GIT, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením uropoetického systému, • podílet se na řešení poruch vnitřního prostředí, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým diabetem mellitem, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným postižením endokrinního systému, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s hematologickým postižením, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným infekčním onemocněním, • podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky s akutním stavem v gynekologii a porodnictví, • používat metody sloužící k prevenci hypoxie plodu, • provést kontrolu přístrojové techniky k provádění umělé plicní ventilace a zajistit její funkčnost, • poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s poruchou vědomí, • aplikovat jednotlivé druhy výživy, rozpoznat komplikace a podílet se na jejich řešení, • rozpoznat základní poruchy srdečního rytmu na EKG, • aplikovat léčiva užívaná v intenzivní medicíně a rozpoznat jejich nežádoucí účinky.
<p>Způsob ukončení modulu</p>	<p>Test, ústní zkouška, praktické zvládnutí výkonů na modelu, praktické zvládnutí modelové situace. Splnění stanoveného počtu hodin odborné praxe.</p>

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul – OM 3	Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin teoretické výuky v rozsahu 4 – 5 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 4 – 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45, zákona č. 96/2004 Sb.)	
Cíl OM 3	Přípravit porodní asistentku pro poskytování specifické ošetrovatelské péče v porodní asistenci pacientkám starším 10 let se závažným postižením vybraných orgánových systémů včetně provádění základních diagnostických a terapeutických výkonů v intenzivní péči v gynekologii a porodnictví.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 3.	1
Základní diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví	Příprava pacientky a asistence při zavádění centrálních žilních katetrů, perkutánní endoskopické gastrostomie (PEG), drenáží hrudníku, zavádění a ověřování gastrické sondy a další. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientku před, v průběhu výkonu a po výkonu. Možné komplikace a jejich řešení.	3
	Příprava pacientky a asistence při očišťovacích metodách krve (hemodialýza, hemofiltrace, hemodiafiltrace, plasmaferéza). Indikace, kontraindikace, dělení, akutní a chronický program, cévní přístupy, principy očišťování, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Persistentní a permanentní vegetativní stav, chronický neperzistentní stav. Definice, způsob přístupu, možnosti stimulace vnímání, spolupráce s rodinou. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče včetně péče v konceptu stimulace vnímání.	2
	Onemocnění prsu, dělohy, vaječnicků a vulvy, klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, operační výkony, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
Ošetření porodního poranění	Indikace k epiziotomii, zjištění a posouzení porodního poranění, ošetření zjištěného porodního poranění včetně sutury. Podpora hojení.	2

	Praktické nácviky.	6
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky s akutním stavem v těhotenství	Pacientka s akutními stavy v těhotenství (hyperstimulační ovariální syndrom, mimoděložní těhotenství, preeklampsie, eklampsie, těhotenský diabetes mellitus, hepatopatie a poruchy koagulací v těhotenství - HELLP syndrom, hypertenze v těhotenství, těhotenství a porod u HIV pozitivních žen), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Pacientka se zmlklým těhotenstvím. Domácí násilí na těhotných ženách. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	7
Specifika léčiv u těhotných	Léčiva v těhotenství, rizika a zásady použití léčiv u těhotných, léčiva s významnými nežádoucími účinky na plod. Abusus v těhotenství, těhotenství a porod u drogově závislých. Vysoce specializovaná péče o pacientku se závislostí.	4
Psychologický přístup k pacientkám v krizových situacích v gynekologii a porodnictví	Psychologická problematika závažného a kritického stavu u žen. Komunikace a přístup k pacientkám v závažném a kritickém stavu a k jejich příbuzným. Zásady psychologického a psychoterapeutického přístupu. Péče o ženu po porodu mrtvého plodu, po potratu. Postabortivní syndrom, truchlení, posttraumatický rozvoj osobnosti.	5
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	3
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul – OM 3	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 4 – 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Příprava pomůcek a asistence u zajištění centrálního žilního vstupu		3
Ošetření pacientky při očišťovacích metodách krve		3
Péče o pacientku s tracheostomií		3
Zavedení gastrické sondy a ověření její polohy bezpečným způsobem		5
Ošetření porodního poranění		10

Výsledky vzdělávání	<p>Teoretické znalosti Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní diagnostické a terapeutické výkony prováděné v gynekologii a porodnictví, • základní postupy očišťovacích metod krve, • specifika léčiv u těhotných a rodiček, • techniku ošetření porodního poranění, • postup při péči o pacientku s akutními stavy v těhotenství, • péči o pacientku v závažném a kritickém stavu, • zásady psychologického a psychoterapeutického přístupu k pacientkám. <p>Praktické vědomosti a dovednosti Absolvent/ka bude připraven/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pečovat o pacientku před, v průběhu a po diagnostických a terapeutických výkonech, • pečovat o pacientky ve vigilním kómatu, • zavést gastrickou sondu a ověřit její polohu bezpečným způsobem, • pečovat o pacientky s onemocněním prsu, vaječnicků, dělohy a vulvy, • pečovat o pacientky s onkogynekologickým onemocněním, • ošetřit porodní poranění, • poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s akutním stavem v těhotenství, • vést rozhovor s pacientkou v závažném a kritickém stavu, a s osobami blízkými, • podpořit a poskytnout ženě psychologickou oporu po potratu, porodu mrtvého plodu.
Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, praktické zvládnutí výkonů na modelu, praktické zvládnutí modelové situace. Splnění stanoveného počtu hodin odborné praxe.

3.2.4 Učební osnova odborného modulu OM 4

Odborný modul – OM 4	Anesteziologie	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	32 hodin teoretické výuky v rozsahu 3 – 4 dny 32 hodin odborné praxe v rozsahu 3 – 4 dny u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru anesteziologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.), z toho 24 hodin u anestezie a 8 hodin na pracovišti asistované reprodukce	
Cíl OM 4	Přípravit porodní asistentku pro činnosti z oblasti anesteziologie a léčby bolesti.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin

Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 4.	1
Základy anesteziologie v gynekologii a porodnictví	Definice, cíl, volba způsobu anestezie. Plánované a akutní výkony. Anestezie celková (stádia anestezie, údobí anestezie, farmaka, komplikace). Anestezie regionální (topická, infiltrační, epidurální a subarachnoideální), pomůcky, kontraindikace, komplikace. Anestezie ambulantní. Přístrojové vybavení anesteziologického pracoviště, dokumentace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	5
	Předoperační příprava pacientky. Předoperační vyšetření, všeobecná příprava, psychologická příprava, anesteziologická příprava, lačnění, premedikace a její farmakologické složky. Předání pacientky na operační sál, polohování pacientky, jednodenní chirurgie.	2
	Specifika anestezie v gynekologii (operační výkony diagnostické, terapeutické, onkologické, operační přístupy, operační polohy, rizika a komplikace). Anestezie v porodnictví (plánovaný a neplánovaný císařský řez, indikace, volba způsobu anestezie, postup a asistence u císařského řezu).	4
	Možnosti porodnické analgezie - epidurální analgezie (indikace, kontraindikace, komplikace), ošetrovatelská péče o epidurální katetr včetně postupu při jeho extrakci, úprava analgetické léčby v mezích stanovených lékařem a další možnosti ovlivnění porodní bolesti.	4
	Základní léčiva používaná v celkové a místní anestezii.	2
Základy algeziologie v intenzivní péči	Bolest – možnosti tišení a léčby bolesti, léčba bolesti při závažných stavech v gynekologii a porodnictví, pooperační tišení bolesti. Specifika léčby bolesti v onkogynekologii. Možnosti léčby bolesti, alternativní postupy. Pain Servis.	3
Vysoce specializovaná pooperační péče o pacientky v gynekologii a porodnictví	Vysoce specializovaná pooperační péče o pacientky po gynekologických a porodnických výkonech. Specifika péče o pacientku po operaci prsu.	3
Problematika asistované reprodukce	Centra asistované reprodukce, průběh umělého oplodnění - IVF (stimulace, odběr vajíček, průběh kultivace embryí, transfer), rizika IVF, intrauterinní inseminace – IUI, péče o pacientku po výkonu. Psychologický přístup ke klientům	5

	v centrech asistované reprodukce. Surogátní mateřství.	
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	3
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul – OM 4	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru anesteziologie Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	32 hodin v rozsahu 3 – 4 dny (z toho 24 hodin u anestezie a 8 hodin na pracovišti asistované reprodukce)	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Ošetření pacientky při užití invazivních metod léčby bolesti		3
Předoperační příprava pacientky		3
Příprava přístrojového vybavení k celkové anestezii		3
Příprava a asistence u celkové anestezie		3
Příprava léčiv k celkové anestezii		3
Příprava a asistence u regionální anestezie		3
Příprava a asistence u porodní analgezie		3
Asistence při ambulantní anestezii v centru asistované reprodukce		3
Výsledky vzdělávání	<p>Teoretické znalosti Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy anesteziologické péče, • hodnocení bolesti a základní postupy léčby bolesti u pacientek v gynekologii a porodnictví s důrazem na porodnickou analgezii, • pojem asistovaná reprodukce a znát její průběh a možná rizika, • pooperační ošetrovatelskou péči u pacientek po gynekologických a porodnických operacích, • přípravu přístrojové vybavení k celkové anestezii. <p>Praktické vědomosti a dovednosti Absolvent/ka bude připravena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připravit a předat pacientku k operačnímu výkonu, • pečovat o pacientku, u které jsou užívány metody ovlivnění bolesti, • pečovat o pacientku po operačním výkonu v gynekologii a porodnictví, • asistovat při regionální anestezii, • pečovat o pacientky s náhlou příhodou před, v průběhu a po operačních výkonech v centrech asistované reprodukce. 	

Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, praktické zvládnutí výkonů na modelu, praktické zvládnutí modelové situace. Splnění stanoveného počtu hodin odborné praxe.
-------------------------------	---

3.2.5 Učební osnova odborného modulu OM 5

Odborný modul – OM 5	Intenzivní péče o novorozence	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin teoretické výuky v rozsahu 4 – 5 dnů 40 hodin odborné praxe v rozsahu 4 – 5 dnů u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	
Cíl OM 5	Přípravit porodní asistentku pro požadované činnosti oboru intenzivní péče o novorozence.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 5.	1
Vyšetřování a hodnocení novorozence	Zhodnocení poporodní adaptace a uspokojování potřeb nemocných novorozenců, definování problémů a tvorba plánu ošetrovatelské péče.	2
	Hodnocení projevů bolesti adekvátními hodnotícími systémy, příprava dítěte na bolestivý zákrok, nefarmakologické tišení bolesti.	1
	První vyšetření rizikového novorozence pediatrem (klinický screening), klasifikace novorozence.	2
	Další screeningová vyšetření (biochemická, ultrazvuková, vyšetření otoakustických emisí, kritických srdečních vad, katarakty, apod.), význam jednotlivých vyšetření, způsob provedení.	1
Resuscitace novorozence po porodu	Příprava k resuscitaci (anticipace, pomůcky, personál, prostředí), úvodní kroky resuscitace (osušit/vložit do folie, dát na otevřené vyhřívané lůžko), postup resuscitace (pomůcky k prodávání, k zajištění oběhu, farmaka, roztoky). Specifické situace (postup při diafragmatické hernii, hydropsu plodu, aspiraci mekonie, atrezii choan, apod.), komplikace resuscitace a jejich řešení.	2
	Nácviky na modelech.	2
	Zajišťování průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek a s pomůckami (vzduchovodem,	1

	laryngeální maskou, endotracheální kanylou, apod.).	
	Nácviky na modelech.	2
Orgánové a systémové poruchy	<p>Perinatální asfyxie, dlouhodobé následky hypoxie; Infekce novorozenců (specifika plodu a novorozence v obraně proti infekci).</p> <p>Porodní poranění (měkkých tkání, kostí, periferních nervů, vnitřních orgánů, krvácení apod.).</p> <p>Plicní patologie novorozenců (vrozené vývojové vady, syndrom respirační tísně, syndrom aspirace mekonium, bronchopulmonální dysplázie, apod.).</p> <p>Problematika kardiovaskulárního systému (poruchy kardiopulmonální přestavby, vrozené vývojové vady).</p> <p>Neurologická problematika (intraventriculární krvácení, hydrocefalus, obrny periferních nervů).</p> <p>Hematologická problematika (novorozenecké žloutenky, anémie, poruchy koagulace).</p> <p>Gastroenterologická problematika (vrozená a získaná).</p> <p>Příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, prevence, ošetrovatelská péče.</p>	12
Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony	První ošetření rizikového novorozence na porodním sále (osušení, přerušení pupečnicku, identifikace). Zajištění termoneutralního prostředí a komfortu na porodním sále, v průběhu transportu, na JIPN, řešení teplotního stresu.	2
	Indikace a postupy kyslíkové terapie a umělé plicní ventilace (ventilační režimy a okruhy vhodné pro novorozence), metody a postupy distenzní terapie.	2
	Péče o ventilované novorozence a s distenzní terapií (péče o volné dýchací cesty, celkovou hygienu, výživu a vyprazdňování, prevence poškození kůže a sliznic, zvlhčování vdechované směsi, polohování, fyzioterapie plic, apod.).	1
	Katetrizace močového měchýře novorozence (indikace, postup, komplikace, ošetřování).	1
	Péče o stomie (druhy stomií, jejich indikace, postup ošetřování, komplikace), pomůcky k ošetřování.	2
	Parenterální výživa (složky výživy, množství vzhledem k hmotnosti a stavu novorozence), indikace a kontraindikace, výhody a nevýhody, specifika péče o žilní vstupy u novorozenců.	1
	Enterální výživa (kojení nedonošených, podávání formulí, alternativní způsoby podávání výživy), indikace a kontraindikace, odstříkávání a skladování mateřského mléka, pasterizace, zchlazování,	1

	fortifikace.	
Bezpečnost v péči o novorozence	Bezpečné prostředí, bezpečně prováděné ošetrovatelské výkony dle doporučených postupů (péče o kůži a pupeční pahýl, zavádění a ověřování gastrické sondy, odsávání, zajišťování a ošetřování cévních vstupů, management bolesti, prevence pádů, apod.), příčiny pochybení.	3
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul – OM 5	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 4 – 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Fyzikální vyšetření novorozence, zhodnocení jeho stavu a vitálních funkcí		5
Zhodnocení projevů bolesti novorozence dostupnými hodnotícími systémy, zahájení nefarmakologického tišení bolesti		3
Stanovení problémů a tvorba plánu ošetrovatelské péče, včetně jejího vyhodnocení		5
První ošetření novorozence po porodu, zajištění termoneutrálního prostředí		5
Hygienická péče o novorozence po porodu, v inkubátoru nebo na otevřeném vyhřívaném lůžku		5
Příprava pomůcek k resuscitaci novorozence, k zajištění průchodnosti dýchacích cest a cévních vstupů, asistence při výkonu		5
Odsátí z dýchacích cest novorozence s endotracheální nebo tracheostomickou kanylou		5
Zavedení gastrické sondy novorozenci, ověření její polohy bezpečným způsobem, podání výživy sondou		5
Katetrizace močového měchýře – dívky, asistence při katetrizaci chlapce		2
Ošetření stomií u novorozence		2
Výsledky vzdělávání	<p>Teoretické znalosti Absolvent/ka bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody a prostředky ke zhodnocení poporodní adaptace novorozence, screeningová vyšetření novorozence (klinická, laboratorní a další), • způsoby zjišťování a uspokojování potřeb nemocných novorozenců, • postup resuscitace novorozence po porodu, • požití léčiv nezbytných při resuscitaci, • orgánové a systémové poruchy u novorozence, jejich příčiny, obecné a specifické příznaky a vyhodnotit rizika vzniku komplikací, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • popsat diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v péči o rizikového novorozence. <p>Praktické vědomosti a dovednosti</p> <p>Absolvent/ka bude připraven/a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyšetřit novorozence, zhodnotit jeho stav a vitální funkce, • zhodnotit projevy bolesti, tišit bolest nefarmakologicky, • stanovit aktuální a potenciální problémy dítěte, vytvořit a vyhodnotit plán ošetrovatelské péče, • provést první ošetření novorozence po porodu a zajistit mu termoneutrální prostředí, • provést osušení novorozence po porodu nahřátou plenou, v inkubátoru nebo na otevřeném vyhřívaném lůžku, • připravit pomůcky k resuscitaci novorozence, k zajištění průchodnosti dýchacích cest a cévních vstupů, zahájit resuscitaci novorozence asistovat při ostatních výkonech, • odsát z dýchacích cest novorozence s endotracheální nebo tracheostomickou kanylou, • katetrizovat močový měchýř novorozence – dívky, asistovat při katetrizaci chlapce, • zavést gastrickou sondu novorozenci, ověřit její polohy bezpečným způsobem, podat výživu sondou, • ošetřit novorozenci stomie.
Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, praktické zvládnutí výkonů na modelu, praktické zvládnutí modelové situace. Splnění stanoveného počtu hodin odborné praxe.

3.2.6 Učební osnova odborného modulu OM 6

Odborný modul – OM 6	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie Tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 4 – 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Fyzikální vyšetření novorozence, zhodnocení jeho stavu a vitálních funkcí		5
Zhodnocení projevů bolesti novorozence dostupnými hodnotícími systémy, zahájení nefarmakologického tišení bolesti		3
Stanovení problémů a tvorba plánu ošetrovatelské péče, včetně jejího vyhodnocení		5
První ošetření novorozence po porodu, zajištění termoneutrálního prostředí		2
Hygienická péče o novorozence po porodu, v inkubátoru nebo na otevřeném vyhřívaném lůžku		2
Příprava pomůcek k resuscitaci novorozence, k zajištění průchodnosti		2

dýchacích cest a cévních vstupů, asistence při výkonu	
Odsátí z dýchacích cest novorozence s endotracheální nebo tracheostomickou kanylou	2
Zavedení gastrické sondy novorozenci, ověření její polohy bezpečným způsobem, podání výživy sondou	2
Ošetření stomií u novorozence	2
Způsob ukončení modulu	Splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 6.

3.2.7 Učební osnova odborného modulu OM 7

Odborný modul – OM 7	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní Tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 4 – 5 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
KPR dospělého (případně na modelu)		3
Příprava sterilního stolku k aseptickým výkonům		2
Odsávání z dýchacích cest uzavřeným odsávacím systémem		5
Odsávání z dýchacích cest otevřeným odsávacím systémem		5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek		5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí laryngeální masky (příp. na modelu)		5
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou		5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou (na modelu)		10
Ventilace pacientky pomocí samorozpínacího vaku s obličejovou maskou na modelu		10
Ventilace pacientky pomocí samorozpínacího vaku a obličejové masky		5
Příprava přístrojového vybavení k celkové anestezii		2
Příprava a asistence u celkové anestezie		2
Příprava a asistence u regionální anestezie (epidurální, subarachnoideální)		2
Ošetření pacientky při užití invazivních metod léčby bolesti		3
Předoperační příprava pacientky		3
Intrapartální monitorace plodu		3
Způsob ukončení modulu	Splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 7.	

4 Hodnocení účastníka v průběhu specializačního vzdělávání

Školitel akreditovaného zařízení vypracovává studijní plán a plán plnění odborné praxe a praktických výkonů, které má účastník specializačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti.

Odborná praxe na akreditovaných i neakreditovaných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru Všeobecná sestra – Intenzivní péče nebo Porodní asistentka – Intenzivní péče v porodní asistenci a minimálně 3 roky praxe v oboru.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Porodní asistentka - Intenzivní péče v porodní asistenci je připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v intenzivní péči v porodní asistenci. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnými právními předpisy zabezpečovat intenzivní péči v porodní asistenci v rozsahu své specializované způsobilosti stanovenou činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je připravena

- a) bez indikace lékaře
  - edukovat pacientky, případně jiné osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
  - sledovat a vyhodnocovat stav pacientek z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
  - koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
  - hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
  - provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
  - připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
  - vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
  - vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s náhlou příhodou v gynekologii a asistované reprodukci a to před, v průběhu a po invazivních výkonech, před a po operačních výkonech, včetně předcházení a rozpoznání komplikací,
  - vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s rizikovým a patologickým průběhem těhotenství s ohledem na přidružené onemocnění ženy a jeho možným dopadem na plod, včetně náhlých příhod v porodnictví,
  - vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o patologického novorozence, včetně prvního ošetření patologického novorozence, zajišťovat termoneutrální prostředí a sledovat poporodní adaptaci,
  - pečovat o stomie ženy, případně novorozence, včetně edukace v péči o stomie,

- provádět a dokumentovat fyzikální vyšetření pacientky, sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu ženy, plodu, patologického novorozence, zejména jejich fyziologické funkce, hodnotit křivku elektrokardiogramu, kardiokrogram plodu, hodnotit závažnost zdravotního stavu,
  - pečovat o dýchací cesty ženy, novorozence se zajištěnými dýchacími cestami i při umělé plicní ventilace, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět endobronchiální laváže u ženy s tracheální intubací nebo s tracheostomií, předcházet případným komplikacím, rozpoznávat je,
  - provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
  - ošetřit porodní poranění;
- b) na základě indikace lékaře
- provádět přípravu pacientek na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a ošetřovat po výkonu,
  - edukovat pacientky, případně jiné osoby ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech,
  - provádět u ženy, případně novorozence měření a analýzu fyziologických funkcí specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
  - zajišťovat průchodnost dýchacích cest ženy s použitím dostupného technického vybavení,
  - zavádět gastrickou sondu ženě, případně novorozenci a pečovat o ženu, případně novorozence se zavedenou gastrickou sondou,
  - provádět u ženy a novorozence činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením metod používaných při léčbě bolesti, hodnotit intenzitu a léčbu bolesti z hlediska její účinnosti,
  - orientačně hodnotit základní patologické nálezy u novorozence a provádět lékařem indikované vyšetření u novorozence,
  - provádět cévkování novorozence ženského pohlaví;
- c) pod odborným dohledem lékaře
- provádět venepunkci včetně zavádění periferních žilních kanyl novorozenci,
  - aplikovat transfuzní přípravky ženě a novorozenci,
  - provádět zajištění dýchacích cest u novorozence pomocí dostupného technického vybavení,
  - provádět extubaci tracheální kanyly u ženy a novorozence;
- d) pod přímým vedením lékaře asistovat při katetrizaci umbilikální vény u novorozence.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, poskytovatelé zdravotních služeb* a pracoviště zajišťující teoretickou výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle tohoto vzdělávacího programu.

---

* viz zákon č. 372/2011 Sb.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

<p>Personální zabezpečení</p>	<p>Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb.</p> <p>Školitelem teoretické části může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry podle zákona č. 96/2004 Sb., má specializovanou způsobilost v oboru Intenzivní péče a má v neodkladné nebo akutní péči minimálně 3 roky praxe po ukončení specializované způsobilosti. • odbornou způsobilost porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., má specializovanou způsobilost v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci má v neodkladné nebo akutní péči minimálně 3 roky praxe po ukončení specializované způsobilosti. • odbornou způsobilost porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá zaměření tématu a minimálně 5 let praxe, • odbornou způsobilost všeobecné sestry podle zákona č. 96/2004 Sb., má specializovanou způsobilost, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu a minimálně 5 let praxe, • odbornou způsobilost fyzioterapeuta podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost zdravotnického záchranáře podle zákona č. 96/2004 Sb., která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, • odbornou způsobilost lékaře se specializovanou způsobilostí, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu, • další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je management, právní problematika, krizový management, atd.). <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry podle zákona č. 96/2004 Sb., má specializovanou způsobilost v oboru Intenzivní péče a má v neodkladné nebo akutní péči minimálně 3 roky praxe po ukončení specializované způsobilosti, • odbornou způsobilost porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., má specializovanou způsobilost v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci a má v neodkladné nebo akutní péči minimálně 3 roky praxe po ukončení specializované způsobilosti.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností – modely a simulátory k výuce kardiopulmonální resuscitace (KPR) u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajištění

	<p>průchodnosti dýchacích cest jednotlivými pomůckami včetně obtížné intubace, modely a simulátory k výuce KPR u dětí a novorozenců, které signalizují správnost postupu KPR, modely a pomůcky k cévkování dívek, simulátory k výuce syndromu třeseného dítěte, fetálního alkoholového syndromu apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno podle platných právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Pro praktickou část vzdělávacího programu je podmínkou poskytování akutní lůžkové péče intenzivní. • Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnými právními předpisy a vést dokumentaci specializačního vzdělávání.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru PORODNÍ ASISTENTKA - INTENZIVNÍ PÉČE V PORODNÍ ASISTENCI				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Role specialisty/ky v poskytování zdravotních služeb	3 dny T – 24 hodin	12 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Základy intenzivní medicíny	2 týdny T – 80 hodin	40 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr – 40 hodin	5 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví	2 týdny T – 80 hodin	40 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	2 týdny Pr – 80 hodin	10 (á 1 kredit/den)
OM 3	P	Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví	1 týden T – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)

	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr – 40 hodin	5 (á 1 kredit/den)
OM 4	P	Anesteziologie	4 dny T – 32 hodin	16 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru anesteziologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	4 dny Pr – 32 hodin	4 (á 1 kredit/den)
OM 5	P	Intenzivní péče o novorozence	1 týden T – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr – 40 hodin	5 (á 1 kredit/den)
OM 6	P	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní v oboru neonatologie (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr AZ – 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
OM 7	P	Odborná praxe u akreditovaného poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího akutní lůžkovou péči intenzivní (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.)	1 týden Pr AZ – 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
			T – teorie Σ 296 Pr – praxe Σ 232 Pr AZ Σ 80 hodin	
Celkem 608 hodin, počet kreditů 207				

Vysvětlivky: P – povinné, T - teorie, Pr – praxe, Pr AZ – praxe na pracovišti akreditovaného zařízení.

8 Seznam doporučených zdrojů

DOPORUČENÁ LITERATURA

ADAMUS, M. a kol. *Základy anesteziologie, intenzivní medicíny a léčby bolesti*. 2. dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. 358 s. ISBN 978-80-244-2996-0.

BARTŮNĚK, P. a kol. <i>Vybrané kapitoly z intenzivní péče</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 712 s. ISBN 978-80-247-4343-1.
BĚLOHLÁVEK, J. a kol. <i>EKG v akutní kardiologii: průvodce pro intenzivní péči i rutinní klinickou praxi</i> . 2. rozš. vyd. Praha: Maxdorf, 2014. 468 s. ISBN 978-80-7345-419-7.
BENEŠ, M. <i>Andragogika</i> . 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. 176 s. ISBN 978-80-247-4824-5.
BULÍKOVÁ, T. <i>EKG pro záchranáře nekardiology</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 84 s. ISBN 978-80-247-5307-2.
ČESKO. Zákon č. 285 ze dne 30. května 2002 o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon) [ve znění pozdějších předpisů]. In: <i>Sbírka zákonů Česká republika</i> . 2002, částka 103, s. 6050-6071. ISSN 1211-1244.
DOBIÁŠ, V. <i>Klinická propedeutika v urgentní medicíně</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 208 s. ISBN 978-80-247-4571-8.
DOBIÁŠ, V.; BULÍKOVÁ T.; HERMAN, P. <i>Prednemocničná urgentná medicína</i> . 2. dopl. a preprac. vyd. Martin: Osveta, 2012. 740 s. ISBN 978-80-8063-387-5.
DOLEŽEL, Z.; DOSTALOVÁ KOPEČNÁ, L. <i>Akutní selhání ledvin u dětí: současné léčebné postupy</i> . 2. přeprac. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010. 56 s. ISBN 978-80-7013-523-5.
DOSTÁL, P. a kol. <i>Základy umělé plicní ventilace</i> . 4. rozš. vyd. Praha: Maxdorf, 2018. 437 s. ISBN 978-80-7345-562-0.
DRÁBKOVÁ, J.; HÁJKOVÁ, S. <i>Následná intenzivní péče</i> . 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2018. 605 s. ISBN 978-80-204-4470-7.
FENDRYCHOVÁ, J.; BOREK, I. a kol. <i>Intenzivní péče o novorozence</i> . 2. přepracované vydání Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 447 s. ISBN 978-80-7013-547-1.
FENDRYCHOVÁ, J.; KLIMOVIČ, M. a kol. <i>Péče o kriticky nemocné dítě</i> . 2. přepracované a rozšířené vydání. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 420 s. ISBN 978-80-7013-592-1.
FENDRYCHOVÁ, J. <i>Hodnotící metodiky v neonatologii</i> . 2. přepracované a rozšířené vydání. Brno: NCO NZO, 2013. 112 s. ISBN 978-80-7013-560-0.
FENDRYCHOVÁ, J. a kol. <i>Ošetrování ran a stomií u novorozenců a kojenců</i> . Brno: NCO NZO, 2018. 120 s. ISBN 978-80-7013-593-8
GURKOVÁ, E. <i>Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 223 s. ISBN 978-80-247-3625-9.
HÁJEK, Z. a kol. <i>Porodnictví</i> . 3. zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 538 s. ISBN 978-80-247-4529-9.
HAMPTON, J. R. <i>EKG stručně, jasně, přehledně</i> . 1. české vyd. Praha: Grada, 2013. 192 s. ISBN 978-80-247-4246-5.
HANDL, Z. <i>Monitorování pacientů v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči - vybrané kapitoly</i> . 4. dopl. - dotisk [i. e. 5. vyd.]. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2007. 149 s. ISBN 978-80-7013-459-7.
HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i> . 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
HLAVÁČKOVÁ, D. a kol. <i>Krizová připravenost zdravotnictví</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2007. 198 s. ISBN 978-80-7013-452-8.
HOLÁ, I. a kol. <i>Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky</i> . 2. přeprac. vyd. Brno:

Spondea, 2016. 128 s. ISBN 978-80-270-1120-9.
KLUSOŇOVÁ, E.; PITNEROVÁ, J. <i>Rehabilitační ošetřování klientů s těžkými poruchami hybnosti</i> . 3. upr. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2014. 125 s. ISBN 978-80-7013-567-9.
KNECHTOVÁ, Z.; SUKOVÁ, O. <i>Ošetřovatelské postupy v intenzivní péči: kardiiovaskulární aparát</i> . 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 77 s. ISBN 978-80-210-8789-7.
KOLÁŘ, J. a kol. <i>Kardiologie pro sestry intenzivní péče</i> . 4. dopl. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2009. 480 s. ISBN 978-80-7262-604-5.
KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Sestra a stres</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 119 s. ISBN 978-80-247-3149-0.
KUTNOHORSKÁ, J. <i>Multikulturní ošetřovatelství pro praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4413-1.
LACHMANOVÁ, J. <i>Vše o hemodialýze pro sestry</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 130 s. ISBN 978-80-7262-552-9.
MARTINÁKOVÁ, L. a kol. <i>Příručka pro výzkumné sestry</i> . 1. vyd. Brno: Facta Medica, 2015. 180 s. ISBN 978-80-88056-02-7.
MINIBERGEROVÁ, L.; JIČÍNSKÁ K. <i>Vybrané kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010. 78 s. ISBN 978-80-7013-513-6.
MORAVCOVÁ, M.; PETRŽÍLKOVÁ H. <i>Základy péče v porodní asistenci I.: péče porodní asistentky o ženu v průběhu těhotenství a fyziologického porodu: péče porodní asistentky o ženu v průběhu fyziologického šestinedělí: péče porodní asistentky o fyziologického novorozence</i> . 2. přeprac. a rozš. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2018. 178 s. ISBN 978-80-7560-132-2.
MUŽÍK, J. <i>Řízení vzdělávacího procesu: andragogická didaktika</i> . 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 323 s. ISBN 978-80-7357-581-6.
NOVÁK, I. <i>Intenzivní péče v pediatrii</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7262-512-3.
NOVÁK, I. a kol. <i>Akutní selhání ledvin a eliminační techniky v intenzivní péči</i> . 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2008. 147 s. ISBN 978-80-7345-162-2.
PAŘÍZEK, A. a kol. <i>Analgezie a anestezie v porodnictví</i> . 2. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2012. 427 s. ISBN 978-80-7262-893-3.
PAŘÍZEK, A. a kol. <i>Kritické stavy v porodnictví</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2012. 285 s. ISBN 978-80-7262-949-7.
PLAMÍNEK, J. <i>Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele</i> . 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. 336 s. ISBN 978-80-247-4806-1.
POKORNÁ, A. <i>Efektivní komunikační techniky v ošetřovatelství</i> . 3. dopl. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010. 104 s. ISBN 978-80-7013-524-2.
PROCHÁZKA, M. a kol. <i>Porodnictví pro studenty všeobecného lékařství a porodní asistence</i> . Olomouc: AED – Olomouc, 2016. 243 s. ISBN 978-80-906280-0-7.
PRUDIL, L. <i>Právo pro zdravotnické pracovníky</i> . 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
PRŮCHA, J. <i>Moderní pedagogika</i> . 6. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2017. 483 s. ISBN 978-80-262-1228-7.
ROZTOČIL, A a kol. <i>Porodnictví v kostce</i> . Praha: Grada Publishing, 2020. 592 s. ISBN 978-80-271-2098-7
ROZTOČIL, A. a kol. <i>Moderní porodnictví</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 621 s.

ISBN 978-80-247-5753-7.
SEEMAN, T.; JANDA J. <i>Dětská nefrologie</i> . 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 525 s. ISBN 978-80-204-3360-2.
SIMOČKOVÁ, V. <i>Edukácia v gynekologicko-porodnickom ošetrovatelstve: vysokoškolská učebnica</i> . Martin: Osveta, 2013. 75 s. ISBN 978-80-8063-398-1.
<i>Sestra a urgentní stavy</i> . 1. české vyd. Praha: Grada, 2008. 549 s. ISBN 978-80-247-2548-2.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 272 s. ISBN 978-80-271-0214-3.
STREITOVÁ, D. a kol. <i>Septické stavy v intenzivní péči: ošetrovatelská péče</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 159 s. ISBN 978-80-247-5215-0.
SVOBODNÍK, P. <i>Management pro zdravotníky v kostce</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.
ŠEVČÍK, P.; MATĚJOVIČ M. <i>Intenzivní medicína</i> . 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2014. 1195 s. ISBN 978-80-7492-066-0.
ŠÍN, R. a kol. <i>Medicína katastrof</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2017. 351 s. ISBN 978-80-7492-295-4.
ŠKORNIČKOVÁ, Z.; MORAVCOVÁ, M.; ZAJÍČKOVÁ, M. <i>Základy péče v porodní asistenci II</i> . 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2015. 119 s. ISBN 978-80-7395-860-2.
ŠKRLA, P. <i>Především neublížit: cesta k prevenci pochybení v léčebné a ošetrovatelské péči</i> . 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2005. 162 s. ISBN 80-7013-419-4.
ŠTĚTINA, J. a kol. <i>Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 557 s. ISBN 978-80-247-4578-7.
TEPLAN, V. <i>Nefrologické minimum pro klinickou praxi</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2017. 319 s. ISBN 978-80-204-4370-0.
TOMOVÁ, Š.; KRÍVKOVÁ, J. <i>Komunikace s pacientem v intenzivní péči</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 134 s. ISBN 978-80-271-0064-4.
TYRLÍKOVÁ, I. a kol. <i>Neurologie pro nelékařské obory</i> . 2. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 305 s. ISBN 978-80-7013-540-2.
VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. <i>Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 184 s. ISBN 978-80-247-3174-2.
VYBÍRAL, Z. <i>Psychologie komunikace</i> . 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 319 s. ISBN 978-80-7367-387-1.
ZADÁK, Z. <i>Výživa v intenzivní péči</i> . 2. rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2008. 542 s. ISBN 978-80-247-2844-5.
ZACHAROVÁ, E. <i>Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení</i> . 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 264 s. ISBN 978-80-271-0155-9.
ZEMAN, K. <i>Poruchy srdečního rytmu v intenzivní péči</i> . 2. nezměn. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011. 175 s. ISBN 978-80-7013-533-4.
ZEMANOVÁ, J. <i>Základy anesteziologie – 1 část</i> . 2. přeprac. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 149s. ISBN 978-80-7013-505-1.
ZLÁMAL, J. a kol. <i>Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů</i> . 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.
ZLÁMAL, J.; BELLOVÁ J. <i>Ekonomika zdravotnictví</i> . 2. upr. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. 249 s. ISBN 978-80-7013-551-8.
ZORMANOVÁ, L. <i>Didaktika dospělých</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2017. 223 s. ISBN 978-80-271-0051-4.